

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Laurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

569. An Vicarius Capituli majorem potestatem habeat quàm Vicarius generalis Episcopi, & sicut hic, ita & ille habeat jurisdictionem ordinariam, faciátque idem tribunal cum Capitulo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Nam eadem est ratio de parte ac de toto ; ita ut sensus sit : in iis, quæ Capitulum sibi reservare potuisset (nam dum neglexit deputare Vicarium, sicut nulla ei actu commisit, sic quoque nulli sibi actu reservavit) vel certe ut sensus sit : in iis, quæ fortè Capitulum sibi actu reservavit, relinquendo de cetero deputationem Vicarii Metropolitanæ.

Quæstio 568. Num ergo etiam ita omnis iurisdiclio transeat ad Vicarium (intelligendum illimitatè ac simpliciter deputatur absque ulla positiva reservatione) ut transirent quoque ad eum, quæ speciale aliis mandatum Episcopi requirunt respectu Vicarii Generalis illius?

1. **R**esp. Non convenire in hoc AA. affirmativam tenet Garcias *loc. cit. n. 28*, ubi: Videtur in Vicarium electum à Capitulo sede vacante eo ipso transire totam iurisdictionem Capitulo competentem, nec esse necessarium speciale mandatum seu commissionem quoad ea, quæ in Vicarium Episcopi non transeunt sine speciali mandato. Nam cum Concilium arctet Capitulum ad constituendum Vicarium, qui totam iurisdictionem administret, non videtur necessaria aliqua commissio, &c. Citat pro hoc Garcias, uti & Barbosa, *Gutier. qq. canon. l. 1. c. 11. nu. 10.* Marc. Anton. *Genues. in pr. Curia Neapol. c. 86. n. 5.* citatur quoque à Barbof, *Molin. de iust. tract. 5. d. 11. nu. 4.* quorum opinionem probabilem dicit Ventrigl.

2. Negativam è contrà, nempe ea, quæ speciale commissionem requirunt, specialiter ei committi debere, sine qua speciali commissione ea in illum non transeunt, tenent Barbof *jur. eccl. l. 1. c. 32. n. 103.* Castropal. *tract. 1. 3. d. 2. p. 29. n. 5.* Pirh. *ad tit. de off. Vicar. nu. 78.* Ventrigl. *loc. cit. nu. 21.* citans Meroll. *ubi supra nu. 256. & seq.* Diana *p. 8. tract. 4. resol. 64.* citans insuper Novar. *in summ. Bullar. to. 2. tit. de Capit. sede vac. n. 10.* qui omnes testantur, displicuisse Rotæ sententiam affirmativam in una *Maurinens. pensionis de 25. Junii 1626.* Sic itaque Vicarium Capitularem (intellige illimitatè constitutum) non posse sine speciali mandato Capituli dispensare in interstitiis, tradit Ventrigl. *cit. n. 21.* in fine citans pro hoc Mandos. Pavin. Sbroz. Item Fagn. *in c. his quæ de major. & obed. n. 61.* Pro hac sententia potissimum urget illud Ventrigl. quod ex eo, quod obligetur Capitulum constituere Vicarium, non sequatur Vicarium illum necessariò habere totalem Capituli iurisdictionem; quodque quoad hoc punctum non appareat ratio differentie inter Vicarium Capituli, & Vicarium Episcopi. Verùm ratio hæc differentie probabiliter videtur insinuata *quæ preced.* uti & contra alterum ibidem aliquid dictum. Porò penes Capitulum remanere adhuc jura & necessitatem tuendi ecclesiasticam libertatem & disciplinam sit Pax. *Jord. l. 12. tit. 2. n. 35.* prout id ipsum probat Quarant. apud eundem ex Brevi Clem. VIII. dato ecclesie Neapolitanæ sede vacante, quod recitat *ibidem* Pax. *Jord.*

Quæstio 569. An igitur Vicarius Capitularis majorem potestatem habeat, quàm Vicarius Generalis Episcopi: & sicut hic, ita & ille habeat iurisdictionem ordinariam, faciâtque idem tribunal cum Capitulo, sicut Vicarius Episcopi cum Episcopo?

1. **R**esp. ad primum convenienter magis ad sententiam secundo loco propositam quæ

preced. ex sola designatione non transeat in Vicarium, seu officialem Capituli sede vacante majorem potestatem, quàm in Vicarium Episcopi. *Pirh. loc. cit. Sbroz. de off. Vicar. l. 2. q. 41. n. 5.* citans Mandos. *ad regul. Cancell. 24. q. 6. n. 10.* Pavin. *q. 10. p. 23. n. 17.* Castropal. *loc. cit. Garc. cit. q. 7. nu. 29.* ubi: quamvis antea in Vicarium Capituli sede vacante non transiret major potestas, quàm in Vicarium Episcopi, &c. nisi per tò antea intelligat ante dispositionem illam Tridentini de exercenda iurisdictione à Capitulo per suum Vicarium, dum fortè is citra obligationem ab eo deputatus fuisset, non transivisse in illum majorem potestatem; quàm transeat modò in Vicarium Episcopi, dum is ab eo citra obligationem assumitur. Subjungit enim Garcias illa verba immediate, postquam præmississet: cum Concilium arctet Capitulum ad constituendum Vicarium, qui totam iurisdictionem administret, non videtur necessaria aliqua specialis commissio. Et certè sic congruentius ad hanc sententiam diceretur, habere in tantum majorem potestatem Vicarium Capitularem præ Vicario Episcopi, in quantum hic eget in pluribus speciali commissione Episcopi. Vide dicta supra, ubi: num Capitulum habeat majorem potestatem, quàm Vicarius Generalis Episcopi.

2. **R**esp. ad secundum, habere Vicarium Capituli fundatam intentionem in exercitio ordinariæ iurisdictionis eadem prorsus ratione sibi, quàm ipsi Episcopo competentis, ait Pignat. *rom. 10. consult. 121. nu. 1.* citans gl. *in c. Romana. de appellat. in 6. v. generaliter.* Covar. *qq. pract. c. 4. n. 87.* & var. *resol. l. 3. c. 20. nu. 4.* Sauch. *de matrim. l. 3. d. 29. qu. 1.* Sbroz. *l. 2. q. 55. n. 9.* ubi tamen aliud nihil, quàm quod Vicarius Episcopi habeat iurisdictionem ordinariam, pro quo citat quamplurimos. Idem jam ante Pignatellum expressè tradidit Garc. *p. 5. c. 8. n. 22.* ubi postquam præmississet hæc formalia: Permittendum est, quod Vicarius sicut Episcopus Ordinarius est: idque quamplurimis quoque citatis stabilivisset, subjungit: idem dicendum est in Vicario Capituli sede vacante. Et sanè in utroque Vicario, nempe Episcopi, & Capitulari eadem est ratio, sive dicatur cum Sbrozio, Sauch. Maranta, & pluribus aliis, quos refert Garcias *loc. cit. nu. 24.* Vicarium Episcopi ex eo esse ordinarium, quod lex concedat illi iurisdictionem, interveniente factio, & ministerio (nempe assumptione, qua in Vicarium assumitur) Episcopi; sive dicatur cum ipso Garcia, Vicarium Episcopi accipere iurisdictionem ab Episcopo cum deputante, ut Abb. *in c. Romana. de appellat. in 6.* & Vestrius *in pr. l. 3. c. 3. n. 2.* ex eo tamen esse Ordinarium, quod juris permissione ab Episcopo constituitur, ut eorum locum teneat, vicèsq; gerat iurisdictionem generaliter exercendo, & sic perinde sit, ac si à lege constitueretur. Eadem siquidem applicari possunt Vicario Capituli, etsi prius fortè minus congruenter ad dicta *quæst. ante hanc.* 4. cum Vicarius hic non accipiat iurisdictionem hanc à lege seu dispositione Tridentini ministerio Capituli eum deputantis, sed immediate ab ipso Capitulo, à quo constituitur, non solum ex juris (intellige Tridentini) permissione & consensu, sed etiam iussione, geratque vices Capituli, ejusque iurisdictionem, quæ utriusque ordinaria est, generaliter exerceat.

3. **R**esp. ad tertium: Videtur facere idem Consistorium, seu tribunal cum Capitulo. Si enim ille facit unum Consistorium, seu tribunal cum Episcopo, qui est in tribunali Episcopatus constitutus cum

rum generali commissione, non facta determinatione ad certum locum seu partem diocesis, & dicitur Vicarius Generalis seu principalis. Sbroz. l. 1. q. 3. nu. 26. & q. 23. & seq. & q. 29. Garc. de c. 8. nu. 27. gl. in Clem. & si principalis. de rescript. v. foraneo, & ibidem Card. nu. 3. Imol. nu. 17. Abb. nu. 5. Rebuff. in pr. tit. de Vicar. Episc. num. 6. Sauch. ubi ante. nu. 11. & c. Vicarius quoque Capituli faciet unum cum eo tribunal, cum totam iurisdictionem Episcopi & Capituli ex generali hujus commissione exerceat. Quamvis hic aliquid quaestio- nis de nomine intercurrere videatur; dum nimirum Capitulo non nisi per Vicarium permittitur exercere iurisdictionem, adeoque tribunal ad exercendam per seipsum iurisdictionem non habeat, sicut habet Episcopus cumularivè cum suo Vicario ex eodem tribunali administrans iustitiam & iurisdictionem. Nil tamen vetat, quòd minus Vicarius dicatur occupare tribunal iurisdictionis Capitularis, & eam ex illo administrare.

Quaestio 570. Num igitur etiam à Vicario Capitulari appellari nequeat ad Capitulum?

R Esp. Sequi videretur, quòd sicut à Vicario Episcopi ad Episcopum appellari nequit, quia habet idem tribunal, ita etiam nequeat appellari à Vicario Capituli. Ita etiam tenere videtur Sbroz. l. 3. q. 14. an. 2. dum enim ibi tradit, quòd sicut, si causa esset commissa per Episcopum Vicario, non tanquam Vicario, sed tanquam Delegato, Vicarius non haberet idem tribunal cum Episcopo; cum tunc à Delegato appellatur ad Episcopum; ita etiam sit in Vicario Capitulari sede vacante, qui in causa sibi delegata non facit unum Consistorium cum Capitulo, ut Pavin. p. 2. q. 10. m. 14. adeoque, quòd hinc inferitur, ab eo appellari nequeat ad Capitulum.

Quaestio 571. Quid igitur agendum, seu quòd recurrendum, dum Vicarius Capituli recusat ut suspectus?

R Esp. De hoc satis dictum supra, ubi an, & qualiter Capitulum possit cognoscere causas suspicionum motas contra suum Vicarium.

Quaestio 572. Num Vicarius electus iurisdictionem exercere possit ante literas patentes electionis illius confectas, eique traditas?

R Esp. Affirmativè. Carol. de Luca ad Ventrigl. tom. 2. annot. 15. §. 2. n. 10. ubi: Vicarius electus, si ante literas expeditas patentes exerceat iurisdictionem, non cadet à iurisdictione suo, mandatum oretenus dari potest. Item Cardin. de Luca de Canon. & dignit. d. 26. nu. 2. juncto nu. 10. ubi: procedit id (nempe quòd ante expeditas literas suae deputationis non possit quis administrare) quando agitur de actu, qui exigit ad sui perfectionem Superioris auctoritatem, ut est v. g. in electione, quae eget confirmatione; secus autem est in hac materia, in qua non agitur nec de vera electione, nec de nominatione exigente posse etiam actum ad sui perfectionem; sed agitur de simplici deputatione sonante in mandatum, quòd Episcopus vel Praelatus, vel ejus loco Capitulum dare dicitur; quòd mandatum ad sui essentiam non exigit scripturam, sed etiam oretenus dari potest. Sbroz. l. 1. q. 64. Et generaliter quòd dicti termini non intrent in illis actibus, qui saltem actum ad illorum perfe-

ctionem non exigunt; ubi scilicet ipsa electio est collectio simul. Garc. p. 1. c. 6. n. 23. litera siquidem patentes expediuntur ad probationem, non autem ad substantiam, vel perfectionem actus; cum nullo jure cautum sit, eas recipi de substantia. Ita ferè Card. de Luca.

Quaestio 573. An excommunicato, aut per aliam censuram suspensio Capituli suspensa quoque sit iurisdictione Vicarii Capituli?

R Esp. Affirmativè. Pith. ad tit. de off. Vicar. n. 78, ubi: suspensio vel interdictio Capitulo ipse Vicarius suspensus & interdictus esset; quia Vicarius utitur iurisdictione Capituli. Castrop. tract. 13. d. 2. p. 29. nu. 5. Garc. p. 5. c. 7. n. 32. ex Summ. tom. 5. d. 7. f. 3. m. 13. ubi is: si Capitulum habeat impedimentum ulum iurisdictionis, consequenter etiam Vicarius habet idem impedimentum, sicut in Vicario Episcopi, & c. & ego in For. benef. p. 2. q. 715. n. 1. contra Ugolino. tab. 1. de cens. c. 10. §. 2. nu. 4. expresse dicentem, jure Capituli suspensio ob censuram aliquam, Vicarii hujus iurisdictionem non suspendi, nec impediri, uti contingit in Vicario Capituli. Pro quo citat c. 1. de off. Vicar. in 6. Idem cum Ugolino sentire videtur Sbroz. l. 3. q. 17. nu. 11. & 11. ubi: locum non habet in Delegato excommunicato, cujus iurisdictione non suspenditur excommunicato delegante; quia Vicarius in causa sibi delegata non facit idem consistorium cum Episcopo, intellige, delegante; & mox subjungit: extenditur hac declaratio, ut locum habeat etiam in Vicario Capituli sede vacante, ut Pavinus p. 2. q. 10. nu. 14. post Card. in Clem. & si principalis. de rescript. nu. 9. Verum, ut vides, loquitur Sbroz. in casu, ubi à Capitulo specialiter causa aliqua delegata Vicario suo, non ut Vicario, sed ut Delegato, de quo casu non procedit quaestio; sed respectu eorum, quae illi generaliter ut Vicario commissa sunt à Capitulo. Porro procedit responsio, etiam si Vicarius deputatus à Metropolitano; quia & is iurisdictionem Capituli exerceat, sive habet iurisdictionem dependentem à iurisdictione & potestate Capituli, et si independentem à voluntate illius eam habeat. Garc. loc. cit. n. 33. ex eodem Suarez.

Quaestio 574. Vicarius Capitularis quid possit quoad condenda statuta nova, & abroganda vetera, & quoad transgressores puniendum?

R Esp. Facere potest constitutiones obligantes totam diocesim, eaque duratura perpetuò, quamdiu à secuturo Episcopo non fuerint revocata; jus enim statuendi pendet à iurisdictione juxta c. 2. de consuet. in 6. Ventrigl. tom. 2. §. 2. n. 39. citans Quarant. in Summ. Bullar. 7. Capit. sede vac. vers. quarò quaro. Vulpe. in pr. e. 44. nu. 16. Meroll. ubi supra, n. 39. Potest etiam statuta antiqua, & facta à praedecessoribus praelatis revocare (intellige, nisi auctoritate Apostolica sint firmata; illa enim neque Episcopus abrogare potest) Ventrigl. loc. cit. n. 40. citans Gemm. Zabarel. Felin. Pavin. Quarant. ubi ante in fine. Qualiter hac ipsa limitentur, & extendantur, vide supra, ubi, quid Capitulum possit hoc in puncto. Eadem enim omnia, quae potest Capitulum quoad hac, potest etiam ex eius commissione Vicarius; & quidquid illud non potest, id neque poterit Vicarius; ut pote cujus potestas non potest esse major potestate Capituli, à